

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК L Ч. 160. Джерзі Сіті, Н. Дж., четвер, 30-го липня 1942.

No. 160. Jersey City, N. J., Thursday, July 30, 1942.

VOL. L

ТРИ ЦЕНТИ В З'ЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ ПЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ З'ЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE

УРЯДОВІ АГЕНЦІЇ ЗА ОБМЕЖЕННЯ ТИЖНЯ ПРАЦІ ДО 48 ГОДИН

ВАШИНГТОН. — Вісім урядових агенцій запропонувало встановити межу тижневої праці для робітників по військових фабриках на шість днів або 48 годин.

За обчисленням цих агенцій, військових робітників є коло 12 мільйонів. З того числа коло півтретя мільйона працює довше, ніж установляє пропозиція межа; як ця пропозиція буде прийнята, їх тижнева праця буде зменшена до 48 годин.

Згадані агенції виходять з założення, що довгий робочий день не є такою справою, як короткий, себто робітник не працює так напружено.

Агенції почали теж кампанію проти перемовлювання робітників з одної фабрики до другої, або як це в Америці називається „проти „піратства“ („пайретінг“).

РУЗВЕЛТ ЗАПОВІДАЄ ВЕТО ПРОТИ ГУМОВОГО ЗАКОНА.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвельт заповів газетарям, що він не лише заветує ухвалення конгресом закон про встановлення особної урядової агенції для виробу синтетичної гуми з різних продуктів, але й зробить ще щось інше проти такого законодавства. Що саме він має на думці, він не розкрив.

УРЯД ВИДАВ ЗА 25 ДНІВ БІЛЬШЕ, НІЖ ДАВНІШЕ ЗА ЦІЛИЙ РІК.

ВАШИНГТОН. — За обчисленням скарбу, федеральний уряд видав за 25 днів цього фінансового року (що почався 1. липня) більше, ніж за цілий фінансовий рік 1930.

3 4 білліонів видатків понад півчетвертя пішло на військові цілі.

ПРЕЗИДЕНТ ЗБИРАЄ ФАКТИ ПРО ІНФЛЯЦІЮ.

ВАШИНГТОН. — У Білому Домі відбулися вже кілька конференцій в справі зростаючої інфляції. Факти про інфляцію для президента збирає ньюйорський федеральний суддя Семюел Розмен.

ПАЙКОВАННЯ ГАЗОЛИНИ ЗМЕНШУЄ ЧИСЛО АВТІВ У РУХУ.

ВАШИНГТОН. — За урядовими звітами, введення строгого пайкування газоліни заставило велике число власників автів закрити зовсім їзду автотранспортом. Уряд Адміністрації Цін каже, що в пайковій окрузі коло 10% усіх автів виїхало з руху.

КАРАЮТЬ ЗА НАРУШЕННЯ ПАЙКУВАННЯ ЦУКРУ.

НЬО ЙОРК. — Уряд потягнув до судової відповідальності Оскара Гавзнера за те, що він продав 30,000 фунтів цукру, не беручи на це пайкових карточок. Уряд догадується, що цей цукор ужито на виріб бутлегерського алкоголю.

ВІЯСНЮЮТЬ ЗВ'ЯЗОК МІЖ ПОБОРОМ І ПОДРУЖЖЯМ.

НЬО ЙОРК. — Головна квартира військового побору дотала стільки запитів в справі покликання подружжя до військової служби, що вона рішилася виступити з публічним поясненням свого наставлення в цій справі. Каже передовсім, що всі чоловіки військового віку (від 20 до 45 років життя) можуть бути покликані до служби, відповідно до свого поборового числа, фізичної здібності, фінансової залежності і фаху. Виявків від служби нема, є лише відложення військової служби.

За новими директивами, деяких реєстрів перенесено з класу „1-A“ до класу „3-A“, але й це лише тимчасово. Класифікація ця залежить передовсім від часу подружжя: найменше шансів покликання мають чоловіки, що подружжялися перед 16. вересня 1940 року, в котрому вийшов закон про військову службу. Потім чоловіки, що поженилися перед 27. травня 1941 року (коли президент проголосив стан надзвичайної державної потреби), а наконці чоловіки, що поженилися перед 8. грудня 1941.

СТАВЛЯТЬ МОЛЫЦАНА НА СУД ЗА ШПИГУНСТВО.

ГАРТФОРД (Конетикот). — Перед місцевим федеральним судом почалася розправа проти філадельфійського духовника Курта Е. Б. Мольцана, обвинуваченого за шпигунство в користі Німеччини. Мав він первісно ставати як один з п'яти співобвинувачених, але всі його товариші, починаючи з голови шайки, „графа“ Вонсяцького, „вождя“ російських фашистів в Америці, вже самі призналися до вини.

За перший день розправи вибрано 10 присяжних суддів. АМЕРИКАНСЬКИЙ ФАШИСТ ВІДПОВІДАЄ ЗА ВОРОЖНЕТУ ДО АМЕРИКИ.

ІНДІЯНОПОЛІС. — Вільям Додлі Пелі, провідник американської фашистської організації, званої „Срібні Сорочки Америки“, станув тут перед федеральним судом як обвинувачений за те, що він через свій часопис „Галілен“ і інші, неперіодичні, видавництва ширив серед американського народу дефітизм, недовіра до свого уряду й армії, приравнював Гітлера й Японію, агітував проти Британії, Росії й Китаю. Пелі борониться тим, що мовляв, йому вільно критикувати президента, скільки йому захочеться.

МАЮТЬ СУДИТИ ВИДАВЦЯ ГАЗЕТИ.

НЬО ЙОРК. — Федеральний уряд потягає до судової відповідальності за заговор підірвати „мораль“ американської армії Вільяма Гриффина, видавця недільної газети „Нью Йорк Експрес“. Гриффін пробував добитися відложення справи проти нього, бо мовляв, він хорий, але шпитальні лікарі, що його оглянули на припорушення уряду, признали його здоровим. Розправа проти нього має відбутися в Вашингтоні.

Конвоювання Кораблів на Карібському Морю Виказує Успіхи

ВАШИНГТОН. — Офіцери військової флотії заявляють, що конвоювання торговельних кораблів на Карібському морі заставило ворожі підводні судна обмежити значно свою активність. Вони навіть не вагаються вистрілювати торпеди на кораблі, які мають при собі ескорт військової флотії.

УРЯД ОСТЕРІГАЄ РОБІТНИКІВ ПРОТИ СТРАЙКУ

ВАШИНГТОН. — Військова Робітнича Рада остерегла Американську Федерацію Праці й Конгрес Промислових Організацій, аби вони покінчили до 10. години рано в середу свою суперечку за юрисдикцію; коли цього приказу не виконається, Рада встановить сама роземного суддю, котрого рішення в цій справі буде остаточне й обов'язує.

АМЕРИКА ПОМАГАЄ МЕКСИКОВІ ВІДКРИТИ ШКОЛИ ПІЛЮТІВ

ВАШИНГТОН. — При співпраці американського уряду мексиканський уряд відкриє незадовго в себе 2 школи для вишколу пілотів. Америка має таких шкіл 600.

Американська кооперація буде полагати в тому, що американський уряд передовсім визначить людей для нагляду над підготовленням мексиканського персоналу для таких шкіл.

СПУСТИЛИ НОВИЙ КРУЖЛЯК

КВІНСІ (Месечусетс). — З доків підприємства Беталем Стіл Ко. спушено тут у вівторок ще один новий могутній військовий корабель. Є ним кружляк „Болтимор“. Його збудовано за 14 місяців, багато місяців перед згорінням означеним речинцем.

Усунути Гітлера, або Наразити Всі Німецькі Міста на Цілковите Знищення

ЛОНДОН. — Ось таке доряджує німецькому народови сер Артур Т. Гаррис, британський повітряний маршал. У своїй промові через радіо, виголошеній німецькою мовою, він остеріг німецький нарід, що Німеччина не має найменших виглядів на виграш супроти об'єднаних повітряних сил Великої Британії й Злучених Держав. Тому доряджує скинути Гітлера і позбутись нацизму та закрити мир з Об'єднаними Державами. Він казав, що вже надійшли з Злучених Держав перші летунські ескадри. Та не тільки початок. Незабаром, казав він, будемо появлятися над німецькими містами кожного дня і кожної ночі, в бурю, дощ чи погоду. Будемо бомбардувати всюди, по цілій Німеччині. Маршал Гаррис казав, що будуть старатись знищити тільки фабрики військового знаряддя, а не будуть тому винуваті, коли в тих фабриках будуть люди. Далі ще зазначив, що ті бомбардування, що були досі будуть виглядати хіба на забавку супроти того, що буде.

ЯПОНЦІ ПРОБУЮТЬ ОСІСТИ В НОВІЙ ГВІНЕЇ

ГОЛОВНА ВОЄННА КВАТИРА (Австралія). — В комунікаті згадується, що частини Альянсу відбили японські війська, що хотіли осісти біля Кокоди в Новій Гвінеї. Японці осадувалися в двох інших місцях, користаючи з гористого терену. Виходить, що там вже є більші сили Альянсу, що намагаються не допустити японців зайняти морські бази.

ВЕРНУЛИ ДО СТАРИХ ПОЗИЦІЙ

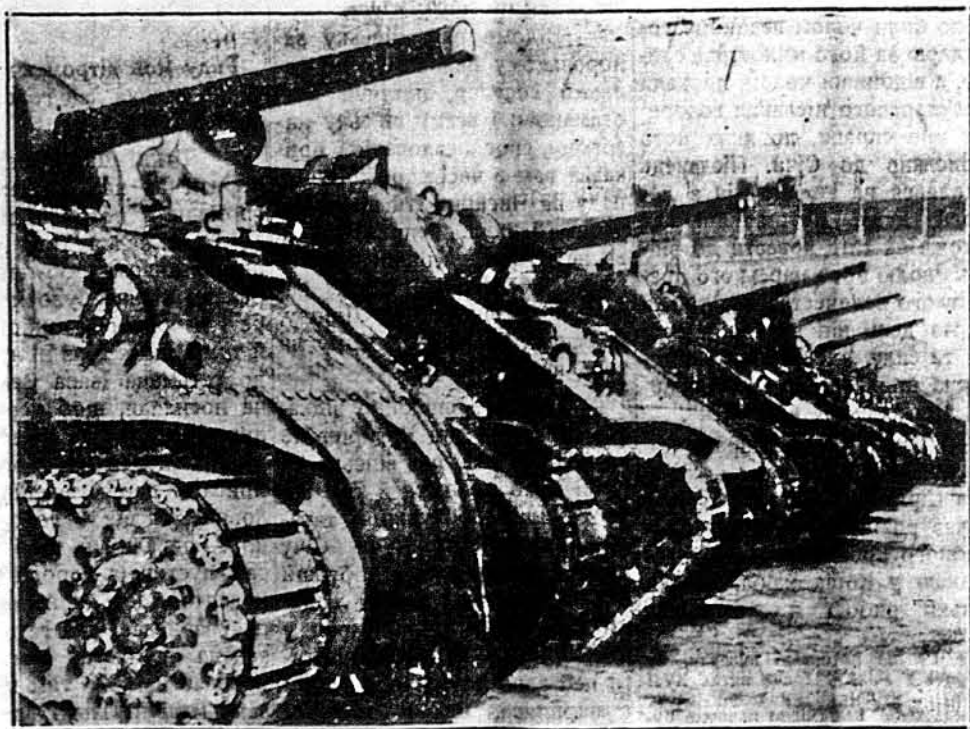
ЛОНДОН. — В Єгипті нема великих змін: Тільки британська піхота, що розпочала малу офензиву і посуналась задалеко вперед, мусіла вернути до давнього місця, себто до тих позицій, що їх британці заняли минулої середи. Та ініціатива є далі в британських руках.

ВИГАНЯЮТЬ ОКУПАНТІВ З БОСНІЇ

ЛОНДОН. — Майже ціла Боснія освободжена від італійських окупантів, яких прогнали сербські повстанці війська.

НІМЦІ ПОНОВИЛИ НАПАДИ НА АНГЛІЮ

ЛОНДОН. — Від 50 до 70 німецьких літаків бомбардували Бірмінгем, як теж і околицю Лондону. Вже від дуже довгого часу не було подібного бомбардування. Німецькі комунікати писали про „падет 300 німецьких літаків“. Мабуть, щоб віднести духа німців, що, мовляв, ще мають багато літаків.

СТРАШНІ ПРОТИВНИКИ. — Ці великанські повзи „М-4“, що вагають по 30 тон кожний, найменше 75-мільметровими гарматами, вироблені в фабриках Генеральної Моторової Ко. в Дітроїті. Фабрику почали ставити шість місяців тому, а перший повз з неї вийшов на початку липня. Тепер їх фабрика випускає багато.

„ПРАВДА“ ДОМАГАЄТЬСЯ „ДРУГОГО ФРОНТУ“, БО СИТУАЦІЯ ГРІЗНА

МОСКВА. — Асошіейтед Прес подає, що московська „Правда“ знову звернулася до Об'єднаних Держав в справі негайного отворення „другого фронту“ в Європі, щоб відтягнути таким чином дещо німецького війська з советського фронту. А виходить на таке, що хоч німці поносять втрати, то проте мають ще до розпорядимості значні резерви. Що положення важке, видно теж і по тому, що пише військовий орган „Красная Звезда“. Читаємо в ньому, між іншим, таке: „Судьба Росії залежить від цього покоління. Як німці нас переможуть, то це покоління, що має тепер по 5 чи 10 років, буде на нас плювати, як підросте“.

ПОВОЛІ, АЛЕ ТАКИ ПОСТУПАЮТЬ ВПЕРЕД.

МОСКВА. — В однім тільки відтинку вбито до 8,000 німецьких вояків, що наступали в напрямі Волги, кажеться у советським звідомленню. Подібні втрати поносять німці й на інших відтинках. Та німецька команда ген. фон Блока на те все не зважає і кидає в боєві лінії щораз свіжі сили. Німці, кажеться далі, мають на фронті чисельну перевагу. Вони теж кинули у бій велику силу літаків. Найбільше намагаються на те, щоб дістатись якнайскорше до Сталінграду і відтяти його від залізничного получення з Кавказом. З цього боку важке те, що під Цимлянськом вдалось їм здобути ще один перехід через Дон, що погіршило положення советських частин. Советські звідомлення подають про завзяті бої біля Батайська, а німці подали в понеділок, що Батайськ здобутий.

РАЗЕРВНІ СИЛИ ТИМОШЕНКА НЕНАРУШЕНІ.

МОСКВА. — Американські кореспонденти переконані, що величезні резерви советські сили поки що не зістали порушені й стоять до диспозиції маршала Тимошенка. Так є, що відступи Тимошенка відбуваються в повному порядку, бо відступаючи завдають німцям величезні втрати. Німці наступають по горах своїх трупів, що можна відчувати навіть з того, що говориться у німецьких військових звідомленнях, що завжди згадують про завзяті бої, а дуже мало про советські відступи.

БАЧИЛИ АМЕРИКАНСЬКІ ЛІТАКИ НАД ЯПОНИЕЮ.

ЛОРЕНСО МАРКЕЗ (Португальська Східня Африка). — Прибувши сюди американці, що були інтерновані в Японії, розповідають, що будучи в таборі інтернованих, почули шум бомбовиків і бачили американські літаки, що з ген. Дулітом бомбардували японські міста. Кажуть, що шум тих бомбовиків був для них „солодшим“ ніж П'ята симфонія Бетговена, яку раз фонограф та який вони саме тоді прислухувались.

ЕКСТРЕМІСТИ ВТЯГНУЛИ ЯПОНИЮ У ВІЙНУ.

ЛОРЕНСО МАРКЕЗ. — Крайні японські націоналісти, виховані під нацистськими впливами і на нацистських науках, були властиво тими, що пхнули Японію до війни. Таке пише Отто Д. Толишос, відомий кореспондент часопису „Н. Й. Таймс“. Каже, що ті елементи відгрожувався кабінетови князя Коноя, що повбивають міністрів, якщо вони не виподять війни. Навіть відгрожувався японському цесареві, кажучи, що замкнуть його в Кіото як духового голову держави. Екстремісти допускалися дійсних атак на життя визначних політиків, між ними на барона Гірануму. Навіть міністер заграничних справ Того не знав, що дійсно діється, та що війна за плечима. Виповідження війни Злученим Державам було несподіванкою навіть для поліції. А напад на Перл Гарбор як і виповідження війни Британії й Злученим Державам були катастрофою, якби не те, що вдалось віднести початкові перемоги і тим успокоїти хвилю населення.

ХОЧУТЬ ВИГНАТИ АНГЛО-САКСОНІВ.

ЛОРЕНСО МАРКЕЗ. — Доглес Робертсон, що мав розговори з особами, що вернули з Японії й визнаються на японській політиці, пише, що ті особи йому заявили, що ніщо інше, а тільки повна морська перемога Злучених Держав і Великої Британії може заставити японців забратись з занятих ними тепер країв. Японці перебирають тепер у свої руки всю торговлю у усувають американців і британців з усіх бізнесів і торгівлі. Їхня політика ясна: виліминувати з Азії всі британські й американські впливи.

ФАРМЕРСТВО ЗРОСЛО В АНГЛІЇ.

ЛОНДОН. — Багато кораблів, що їх треба було вжити на довіз живності до Англії, будуть тепер вжиті на перевіз військових матеріалів. А це тому, що наслідком урядової пропаганди значно піднесено фармерство. Обраховано, що випродуковано цього літа 5,500,000 тон поживи більше ніж іншими роками. Ось ту поживу треба булоб спроваджувати з інших країв.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 20, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрим оголошення хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

В АМЕРИЦІ НАЛЕЖИТЬ ПОСЛАТИ ГРОШІ ЛИБЕ НА Т. ЗВ. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Судять по Ділах і Словах

Американці з українського роду не є українцями в тому розумінні, що ті, що живуть на українській землі й є її громадянами. Значить, що їхні вчинки не є українськими, але американськими, з краскою, що походять від таких, що звязують свій рід з українським народом і Україною.

З цього виходить, що хоч наші вчинки є нашими в американському розумінні, за які ми відбираємо заслуги, або терпимо, то ніде правди діти, так є, що за них терпять шкоду, або має користі — теж і українське ім'я.

Має це особливе значіння, коли ми звідси хочемо боронити українську культуру чи право українського народу на самостійне, державне життя. А що таке право вороги українського народу квестіонують, то багато значить, як поведуть себе ті американці, що є з українського роду, а говорять чи пишуть про українську стару культуру і т. п.

В одній з канадсько-українських газет звернено увагу на те, що пишеться в протоколах різних американсько-українських організацій про дискусії в різних культурних справах, наприклад щодо потреби видавання газети чи книжки. Цей часопис пише, що коли чужинець прочитав би те, що говорять різні „народні посланці“, то тяжко було б від того чужинця вимагати, щоб „нас вважали за культурний нарід, за рівний між рівними“. Бо, кажеться далі, до цієї культурної справи підходить тільки — з економічного боку. Аби дешево, аби не було недобору, аби не доплачувати... Як буде та газета виглядати і коли виходити, чи взагалі не виходити, це вже маловажна справа. Аби тільки заощадити гроші... Так, як до горілки, купити фляшку, чи ні: „Не купити, лишиться два долари в кишені, а те, що горілки не буде, не робить різниці... Заощадиться гроші, як не буде часопису, а що не буде часопису, то байдує. Хто буде за ним жалувати?"

До цього додає канадський часопис ще таке: „Цікаво, чи десь між культурними та дозрілими народами бувають такі дискусії, як те, чи треба часопис замикаати з уваги на ошадність, чи ні. Чи бувають дискусії, чи потрібно редакторів, чи ні. Чи говорять десь культурні люди, що „часопис приносить тільки втрату“.

За ті речі згадуємо також і ми, бо годимось з канадським часописом щодо цього, що такі „дискусії“ дають про нас таке свідство, що й не треба горшого, що „це ставить нас відразу на найнижчий ступні між народами“.

А щодо доплат до часописних видавництв, то це в інших народів зовсім природне явище. Цеж відома правда, що каже часопис, що доплачують як в Європі, так і в Америці організації й люди, яким залежить на тім, аби „погляди, які часопис висловлює, або має висловлювати, приймалися між людьми“.

Програма Америки по Осягненню Перемоги

(За авторитетною заявою американського секретаря стейту Кордела Гола).

Коли досягнемо перемоги, нашу першу увагу звернемо на тих, котрих терпіння майже будуть виходити поза межі людської видержливості. Як армії наших ворогів будуть побиті, народи багатьох країн будуть голодувати і не будуть мати способу добути поживу, будуть без даху над головою й без засобів збудувати схоронище; їх поля будуть спалені; їх худоба вирізнана; з їх нарядів не буде й сліду; їх фабрики й копальні будуть знищені; їх дороги й транспорт розбиті. Мільйони людей найдуться далеко від дому: воєнні бранці, мешканці концентраційних таборів, примусові робітники на чужих полях; ті, що втікали від бити, від тиранії, від голоду. Недуги й небезпеки недуг будуть читати всюди. В деяких краях замішання й хаос будуть іти слідом за закінченням ворожих кроків. За перемогою мусить скорі й ефективна акція для розв'язки цих пекучих людських потреб.

Позатім перед усіма країнами стане велике завдання відбудови людської свободи й християнської моральності на твердих і ширших основах, ніж це було досі. І це завдання буде вимагати державної й міждержавної акції.

Свобода коначна для поступу. У кожній державі свобода перед правом є суцільною вимогою поступу. Дух свободи, коли він є глибоко вкорінений в уми й серця народу, є наймогутнішою зародою на національні ворожечі, релігійну нетерпимість, неграмотність, і все інше лихо, що не дає людям об'єднатися по братерські для справді цивілізованого співжиття. Вона натхне людей набути знання й розуміння. Вона є однією справжньою основою політичної й суспільної постійності.

Свобода це щось більше, ніж справа політичних прав, хоч які ці права є коначно потрібні. У нашій власній країні ми навчилися гірким досвідом, що, аби бути справді вільними, люди мусять мати також економічну свободу й економічне забезпечення, задоволення для всіх однаково нагоди працювати як свободні люди в товаристві вільних людей; добувати працю матеріальні й духовні засоби до життя; поступати вперед через свою здібність, ініціативу й підприємчивість; заперитися проти зардів людського існування.

Ми знаємо, що це відноситься до людей усього. Ми знаємо, що в усіх краях існувало, а в будучині буде існувати це більше домагається поступового руху за суспільною справедливістю. Кожний з нас мусить бути рішеним на те, що по вигранні війни це домагається мусить бути задоволене як можна найскорше й найповніше.

Всі ці поступи — на полі політичної свободи, в економічній поправі, в суспільній справедливості, в духовних вартостях, — можуть бути досягнені кожним народом передовсім через його власну працю й зусилля, головню через його власну розумну політику й акцію. Досягнути їх можна лише там, де вже прийнято й де культивується поняття й духа людських прав і людської свободи.

Це є неможливою річчю для якоїнебудь держави або групи держав приписати способи або завести засоби, якими яканебудь інша держава може добитися або удержати свою власну політику або економічну незалежність, бути сильною, жити в добробуті й досягти високих духовних цілей. Однак для всіх держав є можливим давати й діставати поміч.

Вага співпраці. Аби допомогти одна одній, держави можуть і повинні підняти спільними силами такі кроки, які потрібні для усунення перешкод, які не дають їм зужити всіх своїх сил для добробуту своїх людей. І держави можуть і мусять, знову співпрацюючи за обопільним порозумінням, створити такі знадоби, яких потреба, аби вони були здібні збільшувати справність своїх власних державних зусиль.

Початки такої кооперативної акції вже зроблено. Двадцять вісім Об'єднаних Держав проголосили, що вони придержуються програми засад і цілей, при помочі котрих людство може поступити до вищих рівнів державного й міждержавного поступовання. Ця програма вийшла в склад декларації, котру зробили 14. серпня 1941 року президент Рузвельт і прем'єр Чорчил, а котра тепер відома як Атлантський Чартер.

Атлантський Чартер гарантує заведення системи, котра дасть кожній державі, великій і малій, більше забезпечення постійного миру, більшу нагоду зреалізувати свої аспірації до свободи й більш знадоби до матеріального поступу.

Але ця гарантія приймає, що кожна держава зобов'язується проявити свою здібність до постійного й поступового правління, виповнити скрупульозно свої утворені обов'язки супроти інших держав, полагати свої міждержавні різниці й спори не іншими, як мирними, засобами, і причинитися вповні до удержання постійного миру.

ВПИСУЙТЕ СВОІХ ДІТЕЙ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ І В ТАКІЙ СПОСІБ ЗАБЕПЕЧІТЬ ІХ БУДУЧИНУ.

— З голоду пухли — от що! — чути було сердиті голоси з громади.

— З лободи хліба не вчинив, а сила у нас татарська з Криму.

Радують вітром кохнуло. Сірко підняв над головою булаву.

— Дітки! Дайте мені договорити за вас, — сказав до громади, а потім до післанця: — та й задля того помирився з ханом, щоб нашим рибалкам вільно було йти в море і на річки за рибою, а це й тому, що не раз і не два ми до гетьмана Івана Самойловича посилали, щоб царське величство прислав до нас своїх ратних людей на оборону, як прислав цар Олексій Михайлович... Та ще — говорив Сірко — писали ми, щоб гетьман сам пустив із городів до нас козацтво, або який полк і запасу прислав; але гетьман козацтва не пустив і запасу не прислав нам, — тим наші козаки мусіли тільки одною рибкою годуватись. А як ми з ханом учинили згоду, тоді й за татар-полонянників великий окуп брали і за сіллю до моря

людей чешуть — ну „аз“! — смикнув за рукав Пелех Яворницького.

Сяк-так, а грамоту дочитали до кінця. Тоді старшина і військовий били чолом великому государю за його милостиве слово, а відбивши чолом, прохали государственого післанця говорити про справи, по яких його прислано до Січи. Післанець скидався на те, що він з дозволу дуже потонув, не зможе як слід довести до військовому волю його царського пресвітлого величства, що тільки через день він знайде в собі на те силу, але отаман і старшина прохали його „не чинити московської волокити“.

Трудно буде зібрати козаків для другої ради, — сказав Сірко: — бо вони мусять зараз розійтись із Січі задля рибного промислу — за недоплатою у Коша хліба, козаки тільки рибкою й живуть —

*) Це не авторський вигадки, бо справді у всіх урядових актах XVII століття, у царському титулі слово „обладатель“ невідомо повинно було писатися двома „а“, як і за пропуску у титулі одного „а“, як і за всяку у титулі помилку, писарів люто було карано, наче за державний вчинок „за поруку“, мовляв, „і умалені государевы чести“.

Що Це Таке „Історичні Права“ та Яку Вони Нині Мають Вартість?

Новий та Старий Світ.

Американці, горожанни Нового Світа з його великанськими ніким незаселеними просторами, важко нерідко зрозуміти ті заплутані відносини в Європі з густим населенням, а нерідко й з перенаселеними країнами, малими просторами державами. До всього того ще долучується важкий чинник, а саме сентимент історичної традиції. Це — мовляв — колишня столиця нашої старої держави, а тут наші національні святощі, які треба боронити до загибелі. Цілоком природно, у Новім Світі, з огляду на коротку щодо часу історію, ось тих святощів є менше ніж в Європі, тай, в додатку, ніхто на них не посягає, що теж дуже важне.

В Європі, пошматованій на дрібні державні одиниці, вузла смужка землі з невеличким простором стає причиною численних воєн на протязі невідомо вже й тисячоліт. Візьмім, хочби для приміру, невеличкі дві провінції, Альзацию та Лотарингію, за які ведеться між Францією та Німеччиною боротьба майже тисяча літ, все зі змінним щастям.

Новочасне право нації.

На багато відносин в Європі ледви чи хто найде зовсім успішний лік. Та людство таки підходить до деяких справедливих засад, які в силі, як не доволити всіх, то принайменше обмежити запальні центри у Старому Світі, що все від часу до часу вибухають полум'ям війни. Поступ та поширення демократичних засад, щоб сам нарід, що замешкує якийсь край, рішав про свою державну приналежність, понад усякий сумнів найбільше справедливий, бо жвава людина, що нині заселює країну, найбільше управлена говорити про долю цієї землі, на якій улаштувала собі життя.

Та як збанкрутований богач не в силі вжитися у свою нову життєву ситуацію, так само є й цілі народи, що не в силі вжитися у новочасне міжнародне життя та своїм пережитим світоглядом стають тільки нещастям людства таї стягають катастрофи на себе самих і на других. Це носії старого пережитку, що покликується на так звані „історичні права“ до якоїсь країни, на пережиток такий самий, як „шляхоцький титул“, чи й шляхоцький контуш серед модерного, вільно ходили; а колиб з ханом не помирився, то чисто усі з голоду померлиб. А турецьких і кримських людей, котрі згід Чигирин утікали, не громил ми длатого, що війська у Січі мало було; усі наші козаки, маючи надію на згоду з ханом, чисто розійшлись по промислах, та й тепер у Січі війська мало: усі чисто по промислах.

Сірко помовчав трохи, а потім, обертаючись до осавули, сказав:

— Пане Іване! Візьми з шапок корогву святу: нехай вона сяє над нашими головами, бо те слово, що казатиму зараз, буде на наші голови: де має отаманське слово — там і наші козацькі голови.

Іван Шило підняв корогву і став коло кошового з нею. Сірко, не гляючи на післанця, а звертаючи очі на північ, мов би то до Москви, сказав:

(Дальше буде).

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

В додатку так звані історичні права, як з одного боку вони у своїх заложені є неморальні та антидемократичні, так з другого боку вони є цілком неухитні, бо історія тривала довгі часи і різні переходи можна занотувати впродовж соток літ. Візьмім Західну Україну: це правда, (Докінчення на сторінці 3-й)

В історичних правах опирає Мадярщина свою окупацію українського Закарпаття, бо мовляв, воно належало до Мадярщини вже сотки літ. На таких самих історичних правах опирає Польща свої претенсії до Західної України, бо мовляв ті землі колись належали до старої Польщі, що упала тому 150 літ. На таких самих історичних правах опирає Росія своє панування над Україною, бо мовляв Україна належала до Росії вже від більше ніж 250 літ. Таке саме „історичне право“ підносить Італія до Далматії та триєнського побережжя, бо там мовляв колись панувала італійська Венеція, або якась інша італійська держава. Ані в однім випадку не звертається на це уваги, що ані на Карпатській Україні населення не бажає собі мадярського володіння, ані на Західній Україні польського, ані на Східній Україні російського, бо всюди на тих землях мадьяри, поляки чи росіяни творять тільки малу частину населення і панувати можуть тільки хіба силою, а не перемогою місцевої людності, зовсім так само як італійці в далматській чи триєнській побережжя, де теж творять меншину супроти подавляючої більшості слов'янського населення — словінського та хорватського.

Так звані „історичні права“ це антидемократичний пережиток.

Історичні права називали ми так званими правами тому, що домагаються, щоб панувати над якоюсь країною тільки тому, що над нею колись панували мої предки, — є ніяким правом, ніякою слушністю ні справді, ні в дійсності, що є коначною вимогою для поняття „права“, а тільки звичайним насильством та охотою окупувати чужу країну проти волі населення, яке не хоче чужинського панування. Отже не є це ніяке право, але безправство та насильство.

Саме подія, що хтось панував колись над якоюсь країною сотки літ в такий насильний спосіб, що нарід не міг скинути свого ярма, не є ніяким управлінням до дальшого панування, коли нарід домагається свого права та хоче сам стати господарем на власній землі. Як бачимо, так звані „історичні права“ це виразно протидемократичний пережиток; такий самий як панщина або невільництво. Хто з такими правами нині виступає, той тільки дає доказ, що не розуміє духа новочасної епохи.

„Історичні права“ тяжко усталити.

В додатку так звані історичні права, як з одного боку вони у своїх заложені є неморальні та антидемократичні, так з другого боку вони є цілком неухитні, бо історія тривала довгі часи і різні переходи можна занотувати впродовж соток літ. Візьмім Західну Україну: це правда, (Докінчення на сторінці 3-й)

Саме подія, що хтось панував колись над якоюсь країною сотки літ в такий насильний спосіб, що нарід не міг скинути свого ярма, не є ніяким управлінням до дальшого панування, коли нарід домагається свого права та хоче сам стати господарем на власній землі. Як бачимо, так звані „історичні права“ це виразно протидемократичний пережиток; такий самий як панщина або невільництво. Хто з такими правами нині виступає, той тільки дає доказ, що не розуміє духа новочасної епохи.

„Історичні права“ тяжко усталити.

В додатку так звані історичні права, як з одного боку вони у своїх заложені є неморальні та антидемократичні, так з другого боку вони є цілком неухитні, бо історія тривала довгі часи і різні переходи можна занотувати впродовж соток літ. Візьмім Західну Україну: це правда, (Докінчення на сторінці 3-й)

Саме подія, що хтось панував колись над якоюсь країною сотки літ в такий насильний спосіб, що нарід не міг скинути свого ярма, не є ніяким управлінням до дальшого панування, коли нарід домагається свого права та хоче сам стати господарем на власній землі. Як бачимо, так звані „історичні права“ це виразно протидемократичний пережиток; такий самий як панщина або невільництво. Хто з такими правами нині виступає, той тільки дає доказ, що не розуміє духа новочасної епохи.

„Історичні права“ тяжко усталити.

В додатку так звані історичні права, як з одного боку вони у своїх заложені є неморальні та антидемократичні, так з другого боку вони є цілком неухитні, бо історія тривала довгі часи і різні переходи можна занотувати впродовж соток літ. Візьмім Західну Україну: це правда, (Докінчення на сторінці 3-й)

Саме подія, що хтось панував колись над якоюсь країною сотки літ в такий насильний спосіб, що нарід не міг скинути свого ярма, не є ніяким управлінням до дальшого панування, коли нарід домагається свого права та хоче сам стати господарем на власній землі. Як бачимо, так звані „історичні права“ це виразно протидемократичний пережиток; такий самий як панщина або невільництво. Хто з такими правами нині виступає, той тільки дає доказ, що не розуміє духа новочасної епохи.

„Історичні права“ тяжко усталити.

В додатку так звані історичні права, як з одного боку вони у своїх заложені є неморальні та антидемократичні, так з другого боку вони є цілком неухитні, бо історія тривала довгі часи і різні переходи можна занотувати впродовж соток літ. Візьмім Західну Україну: це правда, (Докінчення на сторінці 3-й)

Саме подія, що хтось панував колись над якоюсь країною сотки літ в такий насильний спосіб, що нарід не міг скинути свого ярма, не є ніяким управлінням до дальшого панування, коли нарід домагається свого права та хоче сам стати господарем на власній землі. Як бачимо, так звані „історичні права“ це виразно протидемократичний пережиток; такий самий як панщина або невільництво. Хто з такими правами нині виступає, той тільки дає доказ, що не розуміє духа новочасної епохи.

„Історичні права“ тяжко усталити.

В додатку так звані історичні права, як з одного боку вони у своїх заложені є неморальні та антидемократичні, так з другого боку вони є цілком неухитні, бо історія тривала довгі часи і різні переходи можна занотувати впродовж соток літ. Візьмім Західну Україну: це правда, (Докінчення на сторінці 3-й)

Саме подія, що хтось панував колись над якоюсь країною сотки літ в такий насильний спосіб, що нарід не міг скинути свого ярма, не є ніяким управлінням до дальшого панування, коли нарід домагається свого права та хоче сам стати господарем на власній землі. Як бачимо, так звані „історичні права“ це виразно протидемократичний пережиток; такий самий як панщина або невільництво. Хто з такими правами нині виступає, той тільки дає доказ, що не розуміє духа новочасної епохи.

„Історичні права“ тяжко усталити.

В додатку так звані історичні права, як з одного боку вони у своїх заложені є неморальні та антидемократичні, так з другого боку вони є цілком неухитні, бо історія тривала довгі часи і різні переходи можна занотувати впродовж соток літ. Візьмім Західну Україну: це правда, (Докінчення на сторінці 3-й)

Саме подія, що хтось панував колись над якоюсь країною сотки літ в такий насильний спосіб, що нарід не міг скинути свого ярма, не є ніяким управлінням до дальшого панування, коли нарід домагається свого права та хоче сам стати господарем на власній землі. Як бачимо, так звані „історичні права“ це виразно протидемократичний пережиток; такий самий як панщина або невільництво. Хто з такими правами нині виступає, той тільки дає доказ, що не розуміє духа новочасної епохи.

„Історичні права“ тяжко усталити.

В додатку так звані історичні права, як з одного боку вони у своїх заложені є неморальні та антидемократичні, так з другого боку вони є цілком неухитні, бо історія тривала довгі часи і різні переходи можна занотувати впродовж соток літ. Візьмім Західну Україну: це правда, (Докінчення на сторінці 3-й)

Саме подія, що хтось панував колись над якоюсь країною сотки літ в такий насильний спосіб, що нарід не міг скинути свого ярма, не є ніяким управлінням до дальшого панування, коли нарід домагається свого права та хоче сам стати господарем на власній землі. Як бачимо, так звані „історичні права“ це виразно протидемократичний пережиток; такий самий як панщина або невільництво. Хто з такими правами нині виступає, той тільки дає доказ, що не розуміє духа новочасної епохи.

„Історичні права“ тяжко усталити.

В додатку так звані історичні права, як з одного боку вони у своїх заложені є неморальні та антидемократичні, так з другого боку вони є цілком неухитні, бо історія тривала довгі часи і різні переходи можна занотувати впродовж соток літ. Візьмім Західну Україну: це правда, (Докінчення на сторінці 3-й)

Саме подія, що хтось панував колись над якоюсь країною сотки літ в такий насильний спосіб, що нарід не міг скинути свого ярма, не є ніяким управлінням до дальшого панування, коли нарід домагається свого права та хоче сам стати господарем на власній землі. Як бачимо, так звані „історичні права“ це виразно протидемократичний пережиток; такий самий як панщина або невільництво. Хто з такими правами нині виступає, той тільки дає доказ, що не розуміє духа новочасної епохи.

„Історичні права“ тяжко усталити.

В додатку так звані історичні права, як з одного боку вони у своїх заложені є неморальні та антидемократичні, так з другого боку вони є цілком неухитні, бо історія тривала довгі часи і різні переходи можна занотувати впродовж соток літ. Візьмім Західну Україну: це правда, (Докінчення на сторінці 3-й)

Саме подія, що хтось панував колись над якоюсь країною сотки літ в такий насильний спосіб, що нарід не міг скинути свого ярма, не є ніяким управлінням до дальшого панування, коли нарід домагається свого права та хоче сам стати господарем на власній землі. Як бачимо, так звані „історичні права“ це виразно протидемократичний пережиток; такий самий як панщина або невільництво. Хто з такими правами нині виступає, той тільки дає доказ, що не розуміє духа новочасної епохи.

„Історичні права“ тяжко усталити.

В додатку так звані історичні права, як з одного боку вони у своїх заложені є неморальні та антидемократичні, так з другого боку вони є цілком неухитні, бо історія тривала довгі часи і різні переходи можна занотувати впродовж соток літ. Візьмім Західну Україну: це правда, (Докінчення на сторінці 3-й)

Саме подія, що хтось панував колись над якоюсь країною сотки літ в такий насильний спосіб, що нарід не міг скинути свого ярма, не є ніяким управлінням до дальшого панування, коли нарід домагається свого права та хоче сам стати господарем на власній землі. Як бачимо, так звані „історичні права“ це виразно протидемократичний пережиток; такий самий як панщина або невільництво. Хто з такими правами нині виступає, той тільки дає доказ, що не розуміє духа новочасної епохи.

„Історичні права“ тяжко усталити.

В додатку так звані історичні права, як з одного боку вони у своїх заложені є неморальні та антидемократичні, так з другого боку вони є цілком неухитні, бо історія тривала довгі часи і різні переходи можна занотувати впродовж соток літ. Візьмім Західну Україну: це правда, (Докінчення на сторінці 3-й)

Саме подія, що хтось панував колись над якоюсь країною сотки літ в такий насильний спосіб, що нарід не міг скинути свого ярма, не є ніяким управлінням до дальшого панування, коли нарід домагається свого права та хоче сам стати господарем на власній землі. Як бачимо, так звані „історичні права“ це виразно протидемократичний пережиток; такий самий як панщина або невільництво. Хто з такими правами нині виступає, той тільки дає доказ, що не розуміє духа новочасної епохи.

„Історичні права“ тяжко усталити.

В додатку так звані історичні права, як з одного боку вони у своїх заложені є неморальні та антидемократичні, так з другого боку вони є цілком неухитні, бо історія тривала довгі часи і різні переходи можна занотувати впродовж соток літ. Візьмім Західну Україну: це правда, (Докінчення на сторінці 3-й)

Саме подія, що хтось панував колись над якоюсь країною сотки літ в такий насильний спосіб, що нарід не міг скинути свого ярма, не є ніяким управлінням до дальшого панування, коли нарід домагається свого права та хоче сам стати господарем на власній землі. Як бачимо, так звані „історичні права“ це виразно протидемократичний пережиток; такий самий як панщина або невільництво. Хто з такими правами нині виступає, той тільки дає доказ, що не розуміє духа новочасної епохи.

„Історичні права“ тяжко усталити.

В додатку так звані історичні права, як з одного боку вони у своїх заложені є неморальні та антидемократичні, так з другого боку вони є цілком неухитні, бо історія тривала довгі часи і різні переходи можна занотувати впродовж соток літ. Візьмім Західну Україну: це правда, (Докінчення на сторінці 3-й)

Саме подія, що хтось панував колись над якоюсь країною сотки літ в такий насильний спосіб,

Адмірал Честер Вільям Німіц

Старомодний заїздний дим, збудований на зразок пароплава, та дідові казки про далекі моря, по яких він плавав замолоду як моряк, були товчком до того, що американською флотом на Тихому Океані командує тепер Честер Вільям Німіц. Хто знає, чи без тих впливів молодий Честер, який народився 24. лютого 1885 року в містечку Фредеріксбург, в стеїтї Тексас, був би рішівся на моряцьке життя. Його діди по батькові і матері приїхали з Німеччини в половині минулого століття, щоб осісти на землі. Молодий Честер певно був би пішов їх слідами.

Та склалося так, що його дідо Карло Г. Німіц, син корабельного капітана з Бремену, сам моряцький старшина, не міг забути тих років, коли то він плавав по всіх морях. Осівши у Фредеріксбургу, що був тоді молодію колонією, він заложив гостинницю і збудував собі для неї дим у виді старомодного пароплава. В цьому домі і в товаристві свого діда теперішній адмірал провів перші роки свого життя та всі свої шкільні вакації в часі, коли ходив до школи в сусідньому містечку Кервил.

Батько Честера Німіца помер ще заки Честер народився. Молода вдова, Анна Генке Німіц, переїхала тоді до дому батька свого покійного чоловіка і жила там з сином кілька літ. Пізніше вийшла заміж за брата свого першого чоловіка й переселилась до Кервил. Але її син вертає, як часто тільки міг, до Фредеріксбурга та проводив вільний час в товаристві діда, який оповідав йому про широкі океани та про подорожі до Австралії, Африки, Індії й інших країн. Тоді то в ньому збудилось бажання стати моряком. Мати й вітчим згодилися і коли Честер скінчив середню школу, вони подбали, що місцевий конгресмен призначив його своїм кандидатом до Морської Академії Злучених Держав в Аннаполіс. Молодий Німіц пройшов по-

трібні іспити і в 1901-му році став флотним кадетом. Скінчивши Морську Академію в 1905-му році, Честер В. Німіц пройшов всі ступні й всі зайняття молодшого, а пізніше вищого моряцького старшини. Підчас Першої Світової Війни він якийсь час командував флотом підводних човнів на Атлантийському океані, а пізніше був начальником штабу американських моряцьких сил на європейських водах. В різні часи після того він командував кружляками „Шікаго“ і „Августа“ та панцирником „Арizona“, що був затоплений японцями підчас їх зрадливого нападу на Перл Гарбор, 7-го грудня 1941. Пізніше, при кінці тридцятих років, Ч. В. Німіц був командантом „базисних сил“ в Сан-Дієго, Каліфорнія, а накінці командував дивізією панцирників боевої тихоокеанської флотії.

В червні 1938-го року президент Рузвельт іменував Німіца контрадміралом („рір-адмірал“) і призначив його зразу заступником начальника Бюра Навігації Злучених Держав, а пізніше начальником цього Бюра. Після Перл Гарбор Німіц був іменованний командантом усієї Тихоокеанської Флотії Злучених Держав і остає на цьому становищі донині. Під його проводом захитана ударом на Перл Гарбор сила цієї флотії не тільки вповни відродилась, але зуміла вже завдати ворогові дві діймаючі поразки: одну на Коралевому морю біля Австралії, другу в околиці острова Мідвей.

Німіц відомий між моряцькими старшинами зі своєї енергії, рішучості, працездатності й точного виконання обов'язків. Ті прикмети, разом з глибоким знанням воєнного діла й широким практичним досвідом, були причиною, чому президент Рузвельт призначив саме його командантом найбільшої моряцької боевої одиниці у світі, себто Тихоокеанської Флотії Злучених Держав.

нах, що ніби то готові й голо- ву свою положити за демокра- тію, а на ділі їм ходить про- те, щоб ніхто не вмищувався до їхнього особистого „бизне- су“. Ну, а з другого боку й більшовики зачисляють себе тепер до демократів, бо, мов- ляв, всі вони роблять спільно. Є небезпека, що зголом мо- жуть ще навіть й фашисти за- явити, що вони демократи, бо в них, мовляв, цілий наряд то фашисти, і що фашисти все спільно ділають... І це було б вже цілковите викривлення то- го, чим дійсно є демократія.

Та кудиб тепер не погляну- в, то скрізь ділає одна непер- еможна сила, — а тією силою є Машина. Тепер все машини- зується. Машина — то головна ознака нашої доби. А машина приймає до того, щоб виробля- ти як найбільше до себе по- добних, точних відбиток ви- робів. Через фабрики все тепер, мовляв, „стандартизується“, тобто уподібнюють. По ціло- му світу стають тепер до себе подібні не тільки міста, але й спосіб життя людей. А коли витворюється „стандартизова- ний“ спосіб життя, то „стан- дартизується“ й людське ду- мання. Значить, що машини та винахідництво сприяють тепер і тому, щоб люди якнайбіль- ше подібно жили та думали. От тому продуктами машини досі є і російський комунізм і італійсько-німецький фашизм. Це подібні собі продукти, тіль- ки що вирости на відмінному ґрунті.

І фашизм і комунізм вини- сують людей із індивідуалі- стичними прикметами, з таки- ми прикметами, що їх якраз не плекає та розвиває для добра загально правдива демократія. Та що найстрашніше — то те, що та сама страшна сила без- упинно ділає на людей і в тих країнах, що ще не поставили самі машинами, тобто тоталі- тарними державами. Страшен- ний зріст міст й опертя цілого життя на виробок машин- фабрик веде до „стандартиза- ції“ життя і по демократичних країнах. Значить, люди хоч- не- хоч стають „стандартизовани- ми“ в своїм житті та погля- дах і в Америці та в Британії. І власне оця „стандартизація“ життя й викривлює демокра- тичні установи та спосіб жи- ття. Веде до цілковитого ма- шинізованого життя. А коли такий напрям життя завер- шиться, то де тоді буде дійсна демократія? До чого тоді наш лад буде подібний і яку він нову назву буде носити?

Та не траймо надії. Мабуть, вкінці людство опам'ятається, зрозуміє свою погрібельну до- рогу, свій машинно-подібний спосіб життя і перестане ма- шинними-роботами бути, а по- прямує знову до чистого та найвищого ідеалу демократії, яка забезпечує і розумний та людський суспільно-державний лад і дозволяє людству до найвищого степеня розвивати спосібності кожної одиниці. („Український Голос“).

ГЕНЕРАЛ ДОГЛАС МЕКАРТУР за останньою світлинкою, пересланою з Австралії.

Популярні Вирази в Американській Політиці

Американська політика має свою спеціальну мову, яка прийняла сотки слів, так званих „сленг“, значіння яких не пояснить словник. Але зрозу- міння тих слів і виразів є ко- нечне кождому, хто хоче слі- дувати за політичним життям цього краю, бо в писанню і промовах на політичні теми їх часто уживають.

Нижче подаємо вирази, які зустрічаються часто в полі- тичних балачках, головню під- час виборчої кампанії.

Agricultural Block. — Цей ви- раз відноситься до групи сенаторів і репрезентатів агри- культурної часті краю, які стараються провести закони прихильні для фермерів.

Angel. — Багатий чоловік, який жертвує великі гроші на виборчу кампанію певного кандидата. Розуміється, такий „енджер“ (ангел) сподіється якоїсь користі з того, що по- пираний ним кандидат буде вибраним.

Band Wagon. — Це, так би сказати, партійний віз. Коли кажуть, що якийсь „політи- чний“ вилазить на „бенд ве- гон“, то це значить, що він приймає платформу, ухвалену більшістю, хоч він сам при дискусії був противник її.

Benner State. — Стейт, який завше однодушно підпире кандидата тільки одної якоїсь партії.

Boss. — Професійний полі- тик, який має контроль партії в своїх руках і вплив на зако- подавчі та виконавчі круги. „Босівство“ є дуже поширене в американських міських та громадських самоврядуван- нях.

Dark Horse. — Чоловік, який несподівано вирине на полі- тичній арені і зістає вибраним на відповідальне становище.

Dry. — Це ті люди, які стоять за прогібіцію алко- гольних напків.

G. O. P. — Скорочення, Grand Old Party. — Так нази- вують Республіканську Пар- тію.

Henchman. — Послушний сторонник політичного „боса“.

Invisible Empire. — Так на- зивають організацію Ку Кле- Ксен.

Lame Duck. — Політик, осо- бливо член законодавчої уста- нови, який переживає при ви- борках до наступної сесії, за- кінчує свою роботу, поки на його місце не приїде наслід- ник.

Lobby. — Група людей, яка старається впливати на членів законодавчих установ. Коли „лобейсти“ являються заступ- никами організацій, таких, як торговельна палата, робітничі юнії чи фермерських то- варистів, для вияснення перед законодавчими комісіями пев- них питань, то така робота бу- лаб навіть корисною, але часом робота „лобейстів“ скрита. Для довершення свого діла вони часто уживають таких способів, як підкупство, то- що. Часом „лобі“ є так сильна впливами, що її жартом нази- вують „третьою палатою“.

Machine. — Політична ор- ганізація міста або стеїту, яка є під „деспотичним“ проводом „боса“. Він має прислужників, які за політичні „джаби“ ро- блять роботу в малих місцевих організаціях і т. д.

Party Emblems. — В деяких стеїтах кандидатські лісти ма- ють на виднім місці відзнаку, яка показує голосуючим, до якої партії належить цей ба- лот. Республіканська партія має за свою відзнаку орла. Демократична — коугу. Со- ціалістична партія уживає за свою відзнаку образ смолос- кипа, або ваги.

Patronage. — Роздача державних робіт і урядових при- вілеїв членам тої партії, яка попірала даного кандидата. Таке державне покровитель- ство, особливо в роздачі кон- трактів, називається „the pie“.

Platform. — Виборча про- грама, яку партія собі вирі- шить і якої принципів зобова- же свого кандидата придер- жуватись. Пододинокий прин- цип називається — „a plank“.

Polls. — Місця, де відбува- ються голосування.

Repeaters. — Люди, які не- правно голосують в кількох місцях, підчас тих самих ви- борів. Вони звичайно зміню- ють презвища, уживають імен померлих осіб або людей, які виїхали з даної місцевості. „Repeating“ строго забороне- не; чоловік, який голосує при виборах більш одного разу, може бути арештований і по- караним.

Slogan. — Клич політичної партії підчас виборчої кампа- нії.

Slush Fund. — Фонди, які партія уживає для вироблення собі прихильної олінії при ви- борках.

Standpatter. — „Політишен“,

Що Це Таке „Історичні Права“... (Докінчення з сторони 2-гої)

що вона належала кілька со- ток літ до Польщі, але куди скорше, бо ще перед польсь- ким володінням вона продовж 450 літ належала до Українсь- кої Держави, а по уладку стар- рої Польщі 150 літ належала Галичина до Австрії, а Волинь та Холмщина до Росії. Таке саме право могло підносити й Україна чи Росія до частини Польщі, бо Люблинщина ко- лись належала до України, а Варшава та ціла середуща Польща до Росії. Кожному яс- но, що так звані історичні права це ніяке право, ані не оперте на нинішній дійсності, ані на твердій історичній осно- ві, бо події впродовж історії міннялися і цілі краї нерідко переходили з рук до рук спід одного окупанта під другого.

Історичні права з якоюсь основою.

Зовсім що другого треба розуміти під історичним пра- вом народу до території, на- сильно прилученої окупантом, а потім винародовленої. Таких територій в Європі небагато, але вони є. Такою країною, винародовленою німцями, є, наприклад, ціла майже ко- лись польська країна Сілезія (Шлеск). Бреслав — це ко- лись столиця польського Шле- ська, а нині дежить серед чис- то німецького моря. Так само українське Засяння, край межі Сяном та Вислокою, колись був українським, нині він з польською більшістю. Майже

який вперто стоїть на якійсь засаді.

Straight Ticket. — Голосуюча ліста кандидатів даної партії. Для вигоди тих, хто „голосує „стрейт тикет“, на початку ко- жного ряду партійних канди- датів є зазначене колісце. Го- лосуючий потребує тільки по- класти хрестик в тім колісці і то вже значить, що він віддає свій голос на всіх кандидатів даної партії.

Straw Vote. — Неофіціаль- ний огляд публічної опінії, звичайно уряджений якоюсь газетою або приватним „това- риством“ для звідин, якому кандидатів більш люди спи- ряють.

Stump Speaker. — Політич- ний бесідник, який промовляє на політичних зібраннях в ве- лких центрах стеїтів, щоби зискати для кандидата як на- йбільше виборчих голосів.

на наших очах, вже в другій половині 19-го століття та на початку 20-го, сполучилася більша частина Холмщини раз- ом з столицею українського короля Данила Холмом. У тій частині Холмської Землі теж нині більшість населення поль- ська. Це болючі рани Європи, звичайно найбільше запальні місця європейських пожеж. Тут оправдане історичне пра- во стоїть однаке у суперечно- сти з дійсністю: Що з тим ро- бити?

Не можна обстоювати раз право нації, то знов історичне право.

Річ природна, що для добра міжнародного спокою і в тім випадку треба приміняти такі справедливі принцип волі населення. Привертання старих прав не доведлоб у світі до ні- якого добра; напакі станови- лоб джерело постійних між- народних зударів та нещастя. Безперечно новочасні націона- лізми схлонні рекламувати ті права у нескінченість, однаке міжнародна співпраця, про я- ку так ідеалістично говорив секретар стану Кордел Гол у своїй останній промові, нака- зує погодитися з нинішнім станом. Іншими словами і такі історичні права ледви чи мо- глиб найти своє оправдання. Зокрема український наряд в Європі, який своє право на власне державне життя опи- рає всеціло на праві нації та на демократичний принцип самовизначення народів, му- сить і в тім випадку бути го- товим зрезигнувати есенту- ально зі своїх історичних прав.

Літописець.

УРЯД ВОЄННОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРОТИ ЗАРЯДЖЕННЯ МУЗИЧНОЇ ЮНІ.

ВАШІНГТОН. — Елмер Дейвис, директор Уряду Воєнної Інформації, вівзав Джеймса Петрила, предсідни- ка юнії музикантів, аби він відкликав своє зарядження, що члени юнії не мають грати для музичних рекордів.

Мовляв, таке зарядження заставить малі радіові стації закритися, через що потер- пить значно поширювання важних воєнних інформацій.

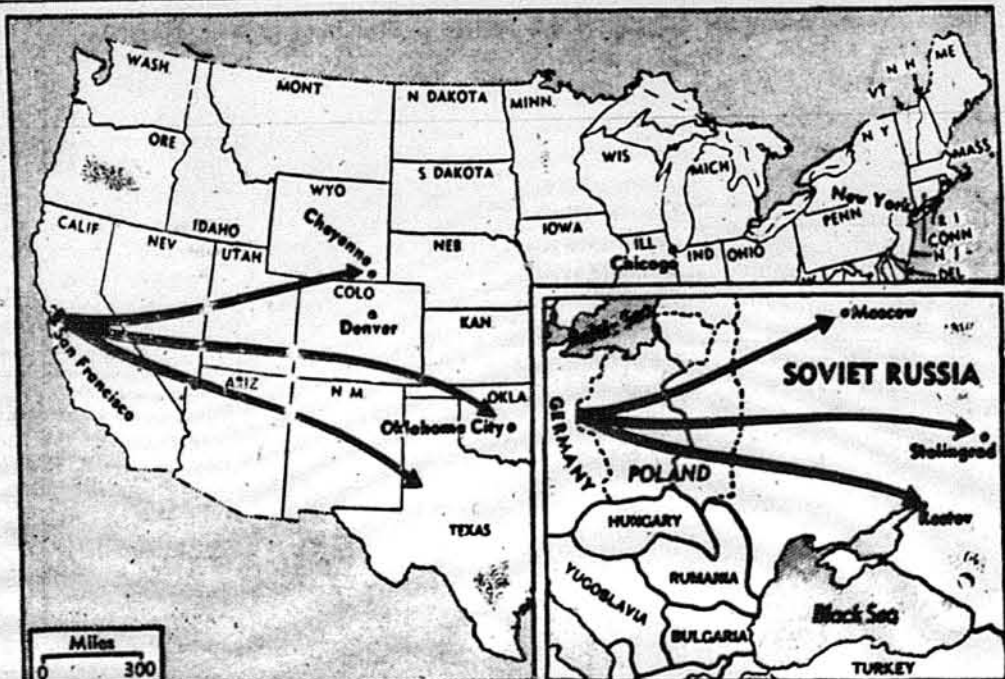

ЯК ДЕМОКРАТІЮ ВИКРИВЛЯЮТЬ

Демократія — це по нашому народоправство. Коротко, демократія — це такий лад, в якому, мовляв, всі люди, всі громадяни, мають однакові права, всі беруть участь, всі разом собою правлять. Та щоб мати дійсно демократичний лад, то потрібно й демократичного виховання дітей та громадянства взагалі. З одшого боку, потрібно в дітей вщеплювати той погляд, що всі люди собі рівні, в суспільстві та перед державою, і тому не можна нікого ані кривдити ані пони- жувати, і, з другого боку,

рівночасно їм дбати про розви- ток особистих здібностей ді- тей. Значить, треба дітей вихо- вувати і на добрих та людських громадян і на одиниць, що мають відмінні здібности.

Мати дійсно демократичний лад — повинно би бути най- більшим ідеалом кожної дер- жави. Та ба! це такий ідеал, що його мало хто ясно розу- міє, і що його легко перекру- тити на що інше, — на шось, що подібне до демократії, але дійсною демократією не є. От, наприклад, є й тепер такі оди- ниці по демократичних краї-

ПОРІВНЯННЯ. — Німецький похід проти Росії, від передвоєнної границі Німеччи- ни до Москви, Ростова й Сталінґраду, це такий великий похід, як похід від Сан- Франсіско через Злучені Держави до Шейн, у стеїтї Вайомінґу, до Оклахома Сіті й до стеїту Тексасу. У кутучку американської карти є нарисована міра, для порів- няння віддалі на обох картах: кожна така віддаль між такими двома точками рівняється 300 милям (450 кільометрам).

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО!
УКРАЇНСКА КАТОЛИЦЬКА ГРОМАДА
в КЛІВЛЕНД, О.
уладжує
**ВЕЛИКИЙ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ**
В НЕДІЛЮ, 2. СЕРПНЯ (AUGUST 2, 1942)
В ПАРОХІАЛЬНОМ ГОРОДІ СВ. АПП. ПЕТРА І ПАВЛА
НА HOERTZ RD. — PLEASANT VALLEY.
Цей Український День зачнеться в год. 11. рано
Архирейською Службою Божою, яку відправити в
содружстві духовенства Високопреосвященний Влади-
ка Кир Константин, що буде гостем цього Україн-
ського Дня.
Україні, прийдіть і своєю прихильністю звеличайте
цей Великий День, тим більше, що дохід з нього йде
на український католицький семінар в Стемфорд.

ПОЗІР! БРУКЛІН, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!
Старанням УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ДОМУ
216-218 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
уладновується
ПІКНІК (PICNIC)
в ПАРКУ The MA-MARIE (бувний FELDMAN'S PARK)
58-83 — 54th STREET, MASPETH, L. I.
В НЕДІЛЮ, 2. СЕРПНЯ (AUGUST 2, 1942)
Парк отворений в годні 10:30 рано. — Музика добріра.
Вступ — разом з податками — 50 центів.
Шановні члени і всі бруклінські громадяни та з околици! Отсим
маємо честь запросити Вас на цей ПІКНІК, тим разом на ново-
перероблений парк, де будете мати нагоду побавитись, відпочи-
ти на свіжому повітрі і допомогти морально і матеріально своїй інсти-
туції. Просимо Вас шире прийти на цей день.
Уряд Укр. Нац. Дому.

ДО КАМБОДЖИ

(За Йосифом Томасом).

Була четверта година рано. Анамітський бой, що був нічим сторожем у готелі, спав твердо в бамбусовому кріслі-гойдаці при головному вході. Я потермосив ним, щоби поміг мені принести клунки з кімнати та щоби відчинив двері до дому. Ще було дві години до сходу сонця, тому повітря було свіже. Рі Камбіна, головна вулиця в Сайгоні, за дня рухлива, наче париські бульварі, була тепер тиха й самотня. Питьму продирали кілька ліхтарів, яких світло падало на китайські написи крамниць. На хіднику перед крамницями лежали та спали твердим сном індійські сторожі, загорнені в білі бурнуси, наче там хто-кинув клунок білля. Пильнували на свій спосіб, колиб який злодій хотів обкрасти крамницю, певно пробудив би їх гамором.

Повозок так вчасно рано не було ні сади. Я розглядався хвилину та побачив за вулком кілька кілків.

— Кев! викликнув я. — Два власники кілків (візків) пробудилися, розглядалися в пильмі, хто їх кличе, а потім скорим бігом прибігли зі своїми легкими візками перед готель.

Я відіхав. Сайгон іще спав, а небо було засіяне зорями так густо, як це можливе лише в тропікальних околицях. Кавчукові колеса кілків тихесенько котилися по дорозі, а босі ноги анамітського боя наче не дотикалися землі.

Ще було темно, як я вийхав автоматом до Сайгону з припадковим товаришем, який мав таку саму мету подорожі. По дорозі стрічали ми вози туземців із двома повними деревляними колесами, тягнені парочкою чорних буйволів, що поспішало поступали до міста. Як розвиднілося, обидві дороги видно було ріжові поля, яких вода влискувалася в перших проміннях сонця, наче зеркала, подекуди зачервонілі від ранньої зірніці. Ми перезділи рідкими невеличкими селами, яких хати скривалися серед густих бамбусів, а над стріхами знімали свої корони аркові та кокосові пальми. Селяни, нераз цілі родини з дітьми, виходили на ріжові поля, які їм при малій праці дають живна двічі й тричі до року. Лише треба вчинити землю врожайною. Тому анаміти щодня рано виходять на свої ріжові нивки — може працювати? Ніколи, хіба дуже рідко. На багатьох полях бачили ми їх, як прикуцнули до землі, жіжки, мужички й діти в одному ряді, скриті під широкими капелюхами, що формою пригадують дах малого цирку; люди мали свої сампоти (одяги) загорнені вгору. При хатах туземців нема виходів, тому анаміти рано виходять на поля. На другий день уся родина сиде собі на один ряд далі і так

щодня, щоби поступенно цілу нивку згноїти. По дорозі зі Сайгону до Пном Пенк, головного міста Камбоджі, треба перейти три ріки, на яких нема моста. Переправа відбувається примітивними поромами, на який віджає авто. Туземці відлихають пором довгими дрючками від берега.

Колиб я був і не знав із мапи та з написів на каменях, що я після 123 миль переступив границю Камбоджі, був би це легко пізнав по зміні краєвиду та людей. Анаміти в Кохінхіні були худощаві та з лиць й одяги походили на китайців. Їх одяги темної барви були пологі до тропікального погляду. Тропікальне сонце однаково світить над обома сусідніми країнами та помагає однаковій рістні. Одначе в Камбоджі вливає людям іншу кров і витворює інший тип. Камбоджийці повної постави, з лиць округлі, чоловіки й жінки носять коротко пристрижене чорне волосся, зачесане вгору наче шітка. Їх сампоти, зав'язані довкола грудей, що сягають по коліна, сяють ріжними барвами: синьою, зеленою, червоною, жовтою, що творять батиковані орнаменти й такі матерії пестріють на сонці, наче цвіти тропікальної природи.

Хати побудовані на стовпах яких два метри понад землею, щоби підчас дощової погоди не затопилися. Стали показуватися також пагоди (святині), з червоними понад собою ставленими дахами. Перед пагодами стояли бонзи з оголеними головами, в жовтій одязі, що з рамен спливали їм аж до землі. Замість китайських змій, що в Кохінхіні прикрашували святині, були тут з каменя витесані „наги“, довгі вузькі з п'ятьма головами, розложеними наче віяльце. Тут границя двох культур: Кохінхіна має культуру китайського походження, Камбоджа індійську.

Також краєвид змінився, а замість ріжових піль тяглися попри дорогу джунглі. Було пізнати, що Камбоджа не є так довго під французькою владою, як інші частини Індокіни та що колонізація тут не багато поступила. Король Нородом у 1863. році мусів свою країну віддати під „охорону“ французів. Від тоді камбоджський король крім численного зборища танечниць не мають майже ніякої журби, бо все за них робить „ля гран патрі протектріс“ (велика батьківщина протекторка, себто Франція). Веде суди, одержує тут своє військо й поліцію, а головню стягає податки. Король що першого дістає апанар (платню) і до нічого не мішається. Володіє в своїй патлаті, а вищий володар у краї-

What You Buy With WAR BONDS

The mess kit is one of the most important items in the Soldier's equipment. It consists generally of a pan, a plastic canteen and cup, a fork, knife and spoon, all in a canvas pack cover. The total cost runs up to about \$3.00.

Canteens and other items such as candles on knives and forks, formerly made of aluminum, are now plastic. Alloy has replaced stainless steel. You can buy many of these mess kits for our boys with your purchases of War Bonds and Stamps. Invest at least 10 percent of your income in War Bonds or Stamps every pay day and top the quota in your county. U. S. Treasury Department

ні. В безмежних працях є одиноким володарем тигр.

Релігія є основою характеру всіх східних народів. У Камбоджі, що довгий час належав до Сіаму, пануючою релігією є будизм, який вчить, що життя це ланцюг журб і болів і що дорога до нірвани або раю веде через здавлення власної волі, побожність і роздумування. Будизм має гарну мораль, бо забороняє вбивати живі створіння (і звірята), чужоложити, брехати та пити одурманюючі напитки. Себто зовсім інакше уявляють собі щасливе життя буддійці, ніж французи.

Пасивна довірчивість, яка випливає з будизму, головню завинила долю камбоджийців. У їх гарній та колись славної батьківщині гноблять камбоджийців анаміти й китайці, що взяли в свої руки майже все господарське життя.

Головне місто Камбоджі й осідок короля, Пном Пенк, є зеркалом тих відносин. Має 90,000 горожан, із них камбоджських туземців — ледви 40 тисяч, зате третину творять китайці, а решту анаміти. Китайці мають тут у руках усю торгівлю. Європейці, анаміти та камбоджські туземці мусять купувати предмети щоденної потреби в крамницях означених китайськими написами, в яких ледви можна догворитися по французьки. Китайці проходять сюди з Китаю як кулі, наймаються на службу як слуги або кухарі в багатих європейців або анамітів, а як заощадають трохи грошей, відчиняють собі крамничку в головному місті, або на провінції. Китайські товариства дають їм товар на борг, а туземці на свою наївну довірчивість, що є основою пізнішої заможності китайців.

Китайську дільницю в Пном Пенк пізнали хочби з гострого запаху, який виходить із тіла китайця. Матерія, яку носив китайець, книжка, яку читав, хата в якій живе, натягають того прикметного запаху їх тіла, який то запах заповняє теж китайські вулиці та міста.

Зараз першого вечора пізнав я, яку прикмету надають китайці головному містові. Тоді в лютю самі закінчували новорічні свята, що тривали кілька днів.

Озвалася криклива музика, супроводжена глухими ударами в гонги. Головною вулицею посувався похід китайців із лямпіонами. Попереду йшла музика: шість хлопців, що вдарили в гонги; біли в них палочками та підкидали ними вгору, хапали та знову вдарили відповідно до кроку. За ними чотири китайці несли на носилках великий бубон, у який інший музикант вдаривав, а чотири при тому пишали на свиставках (сопілках). Гонги, свиставки та бубни видавали дивну мішанину неадаптираних звуків, що дивно звучали в країні сумовитих мелодій, якими камбоджийці висловлюють тугу своєї душі. Цю дику музику очевидно принесли сюди китайські переселенці, щоби їм помагаła на чужині вдержувати їх національність.

Попереду несли лямпіони ріжних барв і форм, деякі мали вигляд звірів, головню змії або величезних мотилів і мух, інші були зроблені у виді кулі або вальця, високого більше як на метр. Численні написи, написані прикрашуваним китайським письмом на лямпіонах або на червоних табличках чинили це свято ще характернішим.

Знову наближалася інша музика, в якій звучали лише бубни та гонги, своїми глухими звуками. Учасники походу та глядачі, що стояли по боках вулиці, які за дня сиділи в своїх крамницях наче не порушні статуї та безвиразними лицьми закривали те, що діялося в їх душах (європейцям здається, що за тією холодною, непорушною маскою нема ні почувань ні думок) — ті всі нині вечером викрикали радісно, танцювали з одушевлення, яке в них вливалася ця дивна музика. В цей тьмавий вечір, коли двадцять тисяч китайців заповнюло головню вулицю, якими проходили новорічний похід, коли камбоджийці, анаміти й європейці, всі, що ненавидять загарбників синів „небесного царства“, дивилися на їх свято, — вистарив би один необережний викрик, або на сміх, щоби счинилася бійка, пожожа на ті, які так часто в китайських містах переминюються в великі проливи крові.

У всьому поході, що був довший ніж на мило, а часто зупинявся, замітний був один свіжий мотив. Була то носилка, прикрашена статуями та лямпіонами. Стояли там дві надзвичайно гарні китайські дівчини, в багаті прикрашених старинних одягах. Може дві-три години стояли на хитких носилках, вдержуючи собі рівновагу довгими палицями й усміхалися до юрби. За ними йшли на кониках хлопці в подібній одязі.

Синя та червона барва означає в китайських поняттях

“Every dime and dollar not vitally needed for absolute necessities should go into WAR BONDS and STAMPS to add to the striking power of our armed forces.” — FRANKLIN D. ROOSEVELT, President of the United States.

Think War! Act War! Buy WAR SAVINGS BONDS—at least 10% of your pay every payday!

щастя, тому в поході несли стаяжки матерій в тих барвах із золотими написами загадочних гасел.

Знову гурток гонгів, за ними великий бубон і сопілки. Попереду було кілька зміїв. Були то маскі з великою зміїною головою а з тілом довгим на 6—10 метрів, яке несли хлопці, сховані в тілі змія, так що змії підскакували та вилися наче живі.

Було тут багато носилок із дивними фігурками, довкола яких розстеляли дим пахучі жертвенні прутки. На інших носилках сиділи китайські священики, обнажені до пояса, в руках держали короткий меч.

Похід пересувався вулицями європейської дільниці та вернувся до китайської дільниці. Доми були прикрашені прапорами китайської республіки з білим кружком поділеним на дванадцять частин, на синьому тлі. Ніде не було видно французького або камбоджського прапора.

Загальний гук збільшували ще вистріли штучних вогнів. Ракети літали високо понад деревляними хатками, хлопці запаливали в руках „жабки“ та кидали ними на хідник людям під ноги, а горючі жабки скакали, розприскували довкола себе іскри та стріляли наче з моздрів.

Того вечора було пізнати, яка сила криється в китайському народі, під його на око пасивною та рівнодушною маскою.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

КУРТИС БЕЯ, МД. — Бр. св. Петра й Павла, від. 81, повідомляє своїх членів, що наступні збори зачнуться в годині 5. пополудні, з причини, що багато членів працюють у неділю. — За уряд: Петро Буката, секр.; В. Чачка, предс.; А. Бланушка, кас.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. — Збори Тов. Ім. Івана Франка, від. 241, відбулись в суботу, 1. серпня, в 7. годині вечір, в галі Герес Есено. О-б'єктом членів є прийти на час. — Йосиф Галюшка, секр.

БРИДЖПОРТ, КОНН. — Тов. Українська Січ, від. 59, повідомляє всіх своїх членів, що збори відбулись в неділю, 2. серпня, в галі церковній. 34 Бич ул., точно в год. 3. пополудні. Просимо всіх членів прийти точно на час, щоб перевести збори якнайкорше. — М. Галькевич, секр.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ

8 1/2-акрова обробна земля, 15-кімнатний дім зі всім устаткуванням, 2 ванни, 2 туалети, електрика, зима і гаряча вода, овочевий сад, 15 миль від міста Нью Йорку. Влава змушена продати дуже дешево (готівка згідно з умовами). Місце надається на Сомерсезорт.

Крім повної фарми маю великий вибір ріжного роду фарм до продажу на добрих умовах. Як також доми, які можна купити прямо від банку. Бізнеси, як: гостері, делкатесний, ресторани, салони, мейді склепи і т. д.

Головсьється до: J. TANSKI, 149 Avenue A, New York City

МАСНО ФАРМИ

ріжної величини за низькі ціни. Dairy and Poultry. Пийшть по безплатну лісту фарм і доми. SATZEWICH REAL ESTATE, 32 East 7th Street, NEW YORK CITY, N. Y.

НА ПРОДАЖ 100 АКРІВ ДОБРОЇ ЗЕМЛІ

Цегляний дім з містовим устаткуванням. Малий житий інвестар. Більше озеро з 600 літніцями. Околиця: Amsterdam and Schenectady. Добрий маркет. Сам власник продасть дешево. Головсьється до: JULIAN FEDUNEK, R. D. No. 2, BROADALBIN, N. Y.

GRANT CIRCLE UPHOLSTERY CO., Inc. 2469 WEBSTER AVENUE Near 188th St. BRONX, N. Y.

Має на складі РІЖНІ МЕБЛІ доброї якості, по дешевій ціні. Telephone: FORDham 4-6666.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 24. липня 1942 помер у Порт Джервис

ОЛЕКСА СИДОР, член 198. відділу У. Н. Союзу, до якого вступив у 1923 році і був також секретарем. Покійний дав за У. Н. Союз і відділ. Походив з села Подільсь, повіт Рудки, Галичина. Прожив 61. років. Полював у смутку жону Анну і одного сина Андрія в краю.

Похорон відбувся в понеділок з дому до St. Mary костела, а опісля на St. Mary цвинтар. Члени У. Н. С. служили на похороні. В. Р. П.

Д. Потятинський, предс. Р. Лисак, кас.

Дня 28. липня 1942 по тижній недугі помер у Кентербурі, Конн., у 67. році життя

ІВАН ТРОНЯР, член відділу 117 У. Н. Союзу в Нью Йорку. Покійний походив з села Моаліківка, повіт Рогатин, Зах. Україна.

Лішив у смутку жону Марію, 6 дочок і 6 синів. Сын Стах є в Американській Армії.

Похорон відбується в п'ятницю, 31. липня, з дому жалоби. В. Р. П.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“.

Д-Р С. ЧЕРНОВ

Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров. Аналіз крові для подружжого салюта. Гемороїди й желакі лікуються без операції. 223 SECOND AVE., cor. 14th ST., NEW YORK CITY, Room 14. GRamercy 7-7697. Офісові години: 10—8; неділя 11—2. Жінка-доктор до обсягу. X & Флюроскоп. Екзамінації: \$2.00

ЦІЛИЙ ПОХОРОН

з двома прегарно металевим труною, двома автіями, краваткою, бальмуванням, вкриттям Похоронного Дому і т. д. \$295.00

Все, чого треба, з виїмком однієї й належностей за церкову відправу в п'ятницю. S. KANAI KAIN, 433 State St., Perth Amboy, N. J. Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ Обслуга шпирі і чесна. Main Office: 383 MORRIS AVENUE, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J. Phone: ESsex 3-5347

Branch Office (Філія): 969 SOUTH BROAD STREET, TRENTON, N. J. Phone: Trenton 8588

ІВАН БУНЬКО

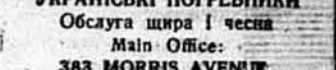
УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК заряджує погребам по ціні так низькій як \$150. ОБСЛУГА НАПРЯМА.

JOHN BUNKO, Licensed Undertaker & Embalmer, 437 E. 5th ST., NEW YORK CITY. Dignified funerals as low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК НА ФІЛІДЕЛЬФІО

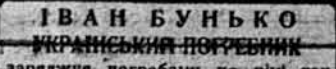
І ОКОЛИЦЮ

MIKHAYLO NASEVICH, cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA. Tel. Market 1320. ОБСЛУГА В ДЕНЬ І ВНОЧІ

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В БРОНКСІ, БРООКЛІНІ, НЬЮ ЙОРКІ І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL, 707 PROSPECT AVENUE, (cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y. Tel.: MErose 5-6577

THE JUNGLE LORD SCANNED THE EXTRAORDINARY MESSAGE.

Тарзан перебіг очима по надзвичайному письмі.

„Дорогий Тарзане: Петро І-галіс, що передасть вам, це письмо, є в великій небезпеці.“

PROSHU PODATI YOMU BEZPECHNE ZAKHOROZENNYA. CE DUZE VAZNO, ABI VIN ZHIV. VIN VAM SKAZHE, CHOMU. POL D'ARNOT. P. S. YA VOYU ZA VILNYU FRANTSIYU. NAY ZHIVE SVOBODA.

Прошу подати йому безпечне заховорення. Це дуже важно, аби він жив. Він вам скаже, чому. Пол Д'Арнот. Р. С. Я воюю за вільну Францію. Най живе свобода.

TARZAN LOOKED UP. "I AM A HUNTED MAN," MR. EGALIS SAID. "AS MY PROTECTOR YOU, TOO, WILL BE IN PERIL!"

Тарзан поглянув вгору. „За мною гонять“, сказав пан Ігаліс. „Як мій протектор ви теж будете в небезпеці“.

"PAUL D'ARNOT IS MY FRIEND," TARZAN ANSWERED. "WHAT HE ASKS, I WILL DO—NO MATTER WHAT THE COST!"

„Пол Д'Арнот це мій приятель“, відповів Тарзан. „Чого він хоче від мене, я зроблю, без огляду на те, що це мене має коштувати“.

ТАРЗАН Ч. 608. Чоловік, на котрого полюють.